

HỌC PHẦN NGHỆ THUẬT TRANG TRÍ KIẾN TRÚC TRONG CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO NGÀNH SƯ PHẠM MỸ THUẬT

NGUYỄN HUY TRUNG

Email: trungnguyenhuy64@gmail.com

Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương

LEARN THE ART OF ARCHITECTURAL DECOR IN TRAINING PROGRAMS FOR ART EDUCATION

TÓM TẮT

ABSTRACT

Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc (chuyên ngành Sư phạm Mỹ thuật) là một trong những học phần nâng cao của môn học sáng tác. Môn học này là một trong những môn học thuộc lĩnh vực Mỹ thuật của chương trình đào tạo cho sinh viên ngành Sư phạm Mỹ thuật. Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc giúp người học nâng cao năng lực tư duy tạo hình, tư duy sáng tạo, cảm xúc thẩm mỹ; Từ đó người học rèn luyện phương pháp thực hành Mỹ thuật xây dựng hình thể, phương pháp quan sát và so sánh. Học phần Hình họa 8 gồm các bài vẽ nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng một cách sâu sắc, hiểu biết và nắm vững được đặc điểm của các công trình kiến trúc tiêu biểu,... giúp sinh viên rèn luyện và nâng cao khả năng nghiên cứu và sáng tác.

Từ khóa: Học phần, Trang trí Kiến trúc, Sư phạm Mỹ thuật

The subject of Architectural Decorative Arts (specializing in Fine Arts Education) is one of the advanced modules of the subject of composition. This subject is one of the subjects in the Fine Arts field of the training program for students majoring in Fine Arts. The subject of Architectural Decorative Arts helps learners improve their capacity for visual thinking, creative thinking, and aesthetic feelings. From there, learners practice the method of practicing Bodybuilding Fine Arts, the method of observation and comparison. Module Figure 8 includes drawings to improve knowledge and skills deeply, understand and master the characteristics of typical architectural works,... helping students practice and improve ability to research and create.

Keywords: Course of Architectural Decorative Arts, Fine Arts education

1. Khái quát chung về Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc - Hệ ĐHSP Mỹ thuật Trường Đại học SPNT TW

Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc - Hệ ĐHSP Mỹ thuật Trường ĐHSPNT TW được xây dựng với hệ thống đào tạo tín chỉ. Đây là môn học nằm trong chương trình mới được triển khai áp dụng từ K12 ĐH SPMT khóa đào tạo (2017- 2021) nhằm đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông mới nằm trong khối kiến thức chuyên ngành đồng thời là một trong những môn học quan trọng học thuộc lĩnh vực Trang trí và Bố cục của chuyên ngành SP Mỹ thuật.

Để giảng dạy môn học này các giảng viên chỉ dựa vào chương trình chi tiết đã có cộng với những kinh nghiệm trong giảng dạy giúp cho sinh viên hiểu và thực hành tốt Học phần Nghệ thuật Trang trí Kiến

trúc đối với học tập và sáng tác mỹ thuật, từ đó sinh viên nắm được khái lược chương trình giảng dạy môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc ở hệ Đại học. Hiểu được các yếu tố kỹ thuật cơ bản, khả năng biểu đạt của Học phần Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc và phương pháp thực hành thông qua các bài học và vận dụng vào thực hành, sáng tạo trong quá trình học tập và đạt kết quả cao khi kiểm tra và đánh giá sau này.

2. Đặc điểm của Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc - Hệ ĐHSP Mỹ thuật Trường Đại học SPNT TW

Hệ thống bài tập về Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc từ thấp đến cao, từ dễ đến khó, từ làm phạm vi hẹp đến rộng lớn, nhằm cho thấy các công trình kiến trúc hay quần thể kiến trúc gắn liền với môi trường cảnh vật từ lịch sử phát triển của kiến trúc truyền thống Việt Nam cũng như địa lí, con người và tập tục sinh hoạt. Từ đó

có thể chọn ra được hình ảnh không gian kiến trúc phù hợp với phong cách làm bài theo nhóm qua bài học mỗi người học có thể lĩnh hội được các kiến thức tốt nhất. Bài tập về Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc còn giúp người học Mỹ thuật phát triển khả năng học tập từ khả năng quan sát, nhận xét, có cái nhìn bao quát, nắm bắt đặc điểm Kiến trúc nói chung và tính chất đặc điểm nghệ thuật trang trí Kiến trúc Việt nói riêng, từ đó rèn luyện kỹ năng diễn tả bài học bằng các ngôn ngữ hội họa như nét và mảng, màu sắc, đậm nhạt, trong học tập các môn bổ cục chất liệu.

Các bài tập về Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc đây là các bài cụ thể nằm trong chương trình học tập hệ đào tạo chuyên ngành Sư phạm Mỹ thuật là tài liệu giảng dạy cũng như tài liệu tham khảo chính cho sinh viên ngành Mỹ thuật nói chung và ngành Sư phạm Mỹ thuật nói riêng. Ở phần này đề cập đến các bài học cụ thể, từ việc chọn tác công trình Kiến trúc đến quá trình làm bài với các kỹ thuật diễn tả sao cho việc học tập được hiệu quả nhất. Bài tập về Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc còn giúp người học Mỹ thuật phát triển khả năng học tập, khả năng quan sát, nhận xét, có cái nhìn bao quát, nắm bắt đặc điểm của Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc. Từ đó rèn luyện kỹ năng diễn tả bằng các ngôn ngữ hội họa như nét và mảng, màu sắc, đậm nhạt, trong học tập, qua đó sinh viên biết áp dụng và sáng tạo vào các bài học chuyên môn.

Qua phần này muốn nhắc nhở sinh viên cần phải có sự rèn luyện thường xuyên trong quá trình học tập về Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc giúp cho người học tiếp thu, nâng cao các kiến thức kỹ năng từ đó củng cố và bổ trợ nhiều cho các môn học khác trong học tập Mỹ thuật nói chung và ngành Sư phạm Mỹ thuật nói riêng từ đó đáp ứng tốt về giảng dạy mỹ thuật và có thể tham gia các hoạt động học tập và vẽ tranh và sáng tác sau này.

3. Vai trò của Học phần môn Nghệ thuật Trang trí Kiến trúc - Hệ ĐHSPT Mỹ thuật Trường Đại học SPNTTW

Trong học tập nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc có vai trò đặc biệt quan trọng giúp Sinh viên hình thành khả năng nghiên cứu, tư duy, khả năng biểu đạt sáng tác; Đây là nội dung liên quan phương pháp nghiên cứu và thực hành trực tiếp cụ thể về kỹ năng, kỹ xảo, cách phân chia công việc cho từng thành viên theo nhóm, tăng khả năng động viên tới từng người nhằm phát huy tính tích cực và lợi thế của từng cá nhân nhằm đạt được hiệu quả chung. Người học nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc bằng các ngôn ngữ đặc trưng như đường nét, đậm nhạt, mảng, hình khối nhằm nghiên cứu đặc tả lại hình thể và bối cảnh không gian cụ thể từng công trình kiến trúc về bố cục, tỉ lệ, không gian và những nét đặc trưng của công trình bằng các chất liệu có tính

mô phỏng.

Ở các bài nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc từ dễ đến khó, từ đơn giản sang phức tạp, mỗi công trình khác nhau, mỗi thời điểm khác nhau thì công trình kiến trúc cũng thay đổi theo thời gian và thực tế sử dụng. Với từng bài học cụ thể người học nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc cần nghiên cứu thận trọng và cụ thể và cần nhắc các bước cách phân chia công việc cách tổ chức và làm việc một cách khoa học nhằm hiểu được một cách cụ thể cách diễn tả được không gian, hệ thống sáng tối, tỉ lệ, cấu trúc nắm bắt thể dáng chung của các công trình trong nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc về cảnh vật, không gian dựa vào việc nghiên cứu và học tập từ các công trình từ đó mới diễn tả các chi tiết các mảng đậm nhạt, màu sắc, đường nét một cách linh hoạt của yêu cầu bài học, buộc người vẽ phải từng bước phân tích so sánh để diễn tả tạo ra sự phong phú và hài hòa cho bài học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc.

Các bài về học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc luôn là những bài học nghiên cứu từ các công trình kiến trúc có thực mang nhiều tính phụ thuộc nên dễ bị áp đặt, tuy vậy trong quá trình vẽ sinh viên cần chủ động thể hiện sự sáng tạo riêng cũng như khả năng linh hoạt vận dụng ngôn ngữ tạo hình, thêm bớt cho phù hợp tạo ra nét đẹp thoải mái với bài học kiến trúc mà vẫn gần gũi với các công trình có thực để có thể nghiên cứu sâu mà không nhàm chán. Các bài học về học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc khác nhau được sắp xếp từ dễ đến khó với nhiều thể loại từ đó có sức hấp dẫn trong nghiên cứu sâu.

Với yêu cầu cụ thể cho từng bài vẽ về tả chất, không gian cũng như khả năng của từng sinh viên sẽ giúp sinh viên dựa theo phong cách của mỗi công trình kiến trúc ở các địa danh khác nhau, các giai đoạn khác nhau để thể hiện sinh động phong phú đặc điểm về hình thể và màu sắc và kết cấu tỉ lệ với tỉ lệ thu nhỏ dạng mô hình cho mỗi công trình kiến trúc, tạo nên bài học về Nghệ thuật trang trí Kiến trúc có cảm xúc với sự diễn chất, diễn tả hình thể không gian và chiều sâu cho công trình về Nghệ thuật trang trí Kiến trúc.

Với đặc tính của nghiên cứu học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc trong tự nhiên đó chính là diễn tả không gian cũng như diễn tả thời điểm của công trình kiến trúc với cảnh quan... Người làm bài về học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc biết kết hợp các mảng và nét hài hòa với nhau để tạo ra khối, và không gian giữa công trình, con người và bối cảnh tạo ra sự khái quát và sinh động, gợi và diễn tả hình thông qua việc nghiên cứu và thực hiện bài học đó chính yếu tố này đã tạo cho người xem cảm nhận qua sự tiếp nối uyển chuyển giữa bài học với công trình kiến trúc có thực.

ARTS

Kết luận

Nghiên cứu các bài của học phần Nghệ thuật trang trí Kiến trúc đó là yêu cầu bài học với sinh viên biết kết hợp các yếu tố của Hội họa để diễn tả thay đổi liều lượng màu sắc các độ sáng tối của công trình mô phỏng về Nghệ thuật trang trí Kiến trúc, điều chỉnh các hệ thống hình, nét, mảng, màu sắc nhằm tạo ra bài học về Nghệ thuật trang trí Kiến trúc có được hình khối sinh động và sự phong phú trong cách đặc tả và diễn tả chi tiết, đặc biệt là diễn tả các nét đặc trưng của công trình Nghệ thuật trang trí Kiến trúc

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. **Trần Lâm Biền (2000)**, *Trang trí trong Mỹ thuật truyền thống của người Việt*, Nxb Hồng Đức.
2. **Trần Lâm Biền (2000)**, *Đình làng Việt (châu thổ bắc bộ)*, Nxb Hồng Đức.
3. **Gia Long- Uy Minh-Hiếu Lạc (2009)**, *Trang trí nội thất nhà ở*, Nxb Xây dựng.
4. **Vũ Tam Lang (2008)**, *Kiến trúc cổ Việt Nam*, Nxb Xây dựng.
5. **Bùi Bá Nguyễn Khánh (1997)**, *Nghệ thuật trang trí truyền thống trên kiến trúc phong cách Đông Dương ở Sài Gòn*, Nxb Xây dựng.
6. **Nguyễn Quân (2004)**, *Con mắt nhìn cái đẹp*, Nxb Mỹ thuật.
7. **Lê Minh Sơn (2007)**, *Kiến trúc Đông Dương*, Nxb Xây dựng.
8. **Lê Thanh Sơn (1999)**, *Biểu tượng và không gian kiến trúc – Đô thị*, Nxb Xây dựng.
9. **Nguyễn Quốc Toàn, Triệu Khắc Lễ, Nguyễn Lăng Bình, (1998)** *Mỹ thuật và phương pháp dạy học*, Nxb GD.
10. **Nhiều tác giả (2014)**, *Di tích kiến trúc Việt Nam*, Nxb Văn hóa dân tộc.